

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1624. usque ad annum 1627

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118863

§. 72. Renati Leonensis Episcopi querel contra hanc Sententiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67369)

Arcis Brestanæ Sacellum & chorum Sæc. XVII.
 Pontificio interdicto affecit, Episcopo A. C. 1625.
 autem, ne deinceps his Monialibus fa-
 veret, *sub pœna suspensionis ipso facto*
incurrendæ, inhibuit, necnon sub pœna
interdicti ingressus Ecclesiæ ipso facto in-
currendi injunxit, ut promulgato edicto
 omnibus suis Ecclesiasticis, ne præfa-
 tis Religiosis ullum Sacramentum ad-
 ministrarent, vetaret, atque in Ecclesia
 Parochiali Brestana, necnon in Cathed-
 rali, aliisque tribus vicinis Ecclesiis in-
 tra decem dies hanc sententiam post
 solemnem Concionem promulgari cu-
 raret, secus *irregularitatem* incursum
 esset: Præterea Leonensem Ecclesiam
 Cathedralē, quamdiu hæ Virgines
 adhuc diris devotæ in Diæcesi perman-
 suræ essent, Divinis interdixit.

§. LXXII.

Renati Leonensis Episcopi querelæ
contra hanc sententiam.

Hujus Sententiæ feveritas intimo do- Argentre
 lore affecerat Leonensem Episco- l. c. p. 168.
 pum, unde ad totum Clerum Galli-
 canum in comitiis congregatum desu-
 per questus, ita perorabat: „Dignitas,
 „quam in Ecclesia teneo, necnon offi-
 „cii mei ratio deposcit, meque obstrin-
 „git, ut de violentia non minus iniqua
 „quam

Sæc. XVII. „quam temeraria æque ac nova, &
 Sæc. 1625. „hactenus non audita Diæcesi meæ il-
 „lata vos commonefaciam: Si unice
 „de privato meo ageretur honore, id
 „haud gravate ferrem; verum hoc e-
 „jus conditionis malum est, ut exinde
 „Ecclesiasticæ Hierarchiæ everfio, ex-
 „tremus dignitatis, potestatis, totius-
 „que Episcopalis auctoritatis contem-
 „ptus oriri posset, quod omnibus in
 „communi æque ac singulis cordi esse
 „deberet: Omni reprehensione dignus
 „forem, si ea, quæ nimio strepitu pa-
 „lam, & ubique innotuere, Silentio
 „meo sepelire, meumque gregem ex-
 „ponere vellem violentiæ unius homi-
 „nis, qui oves meas sine ulla ratione
 „extra Ecclesiæ ambitum projicere, at-
 „que innoxias Sacramentorum usu pri-
 „vare attentat, non sine maxima to-
 „tius Provinciæ, & Ecclesiæ offensione.
 „Ex nuda rei gestæ relatione co-
 „gnoscetis, ad quam deplorandam con-
 „ditionem Ecclesia reduceretur, nisi
 „prompto obviaretur remedio: Vere ac
 „non sine lacrimis cum Propheta ex-
 „clamare possum: *Civitas Sancti tui facta*
 „*est deserta: Sion deserta facta est, Hieru-*
 „*rusalem desolata est.* Fors fidei nostræ
 „hostes, qui hanc Provinciam circum-
 „dant, majori pietate ac miseratione
 „miserum hunc populum habuissent;

„si enim Monialium inobedientia velut Sæc. XVII.
 „tantæ inhumanitatis caussa obtendi- A. C. 1625.
 „tur, cur iniquo novi hujus furoris
 „torrente in simul abripitur totus Diæ-
 „cesis meæ Status Ecclesiasticus, om-
 „nisque populus mihi commissus, tan-
 „taque injuria, cujus reparationem
 „condignam nunquam sperare potero,
 „mihi contra omnes tam Divinas quam
 „humanas leges irrogatur? Causam
 „harum Sanctimonialium non tango,
 „nisi quatenus necesse est, ut injuriæ
 „mihi illatæ atrocitatem, atque impo-
 „tentis animi imprudentiam, qua Luy-
 „treus me sibi subjectum in Diæcesi
 „mea reddere, & totum Ordinem Ec-
 „clesiasticum contemptui exponere ni-
 „sus est, vobis ante oculos ponam.,
 Hæc præfatus rei gestæ seriem expo-
 suit, subjungens, quod in diplomate
 Pontificio *subreptionis* vitium deprehen-
 derit, cum in illo Monialium Procu-
 ratorem fuisse Romæ auditum, narre-
 tur, & tamen nullum omnino hæ Vir-
 gines constituerint: proin ipse juxta
 illam Pontificis Bullam antea his Vir-
 ginibus concessam, de cujus auctoritate
 nullum fuisset dubium, illas protexe-
 rit, omnesque violentias interposita sua
 auctoritate præpedire studuerit, donec
 Pontifex melius foret edoctus a Sacra
 Cardinalium Congregatione, ad quam
 Mo-

Sæc. XVII. Moniales postea provocaverant. „Nihilominus, prosequatur Episcopus, infra
A. C. 1625. „perhabita hac appellatione Rupitrem
 „caldius, & Valeta Cardinales Lupitrem delegarunt, ut subreptitium
 „hoc Breve executioni daret, & irritum
 „Bulla his Monialibus concessa, eas
 „censuris Ecclesiasticis, aliisque juris
 „factique mediis velut rebelles eo ad-
 „geret, ut Gallemanti, Duvallii &
 „Berulli Regimini & administrationi
 „præcipue vero visitationi, correctioni
 „& Superioritati præfati Berulli sub-
 „jicerentur. Hos ego, inquiebat Episcopus,
 „non carpo; illos enim Viros
 „in signi probitate & eruditione conspicuos veneror, eosque nullatenus
 „illius, qui se eorum Procuratorem dicit,
 „cit, violentias approbaturus scio, nec
 „de Papæ Deputatis queror: æqua autem
 „tem mihi expostulatio est contra Lupitrem,
 „qui in omnibus Berullum instigans, suæ delegationis auctoritate
 „tantopere abusus est, ut ex solo agnoscendi modo cognoscatur, quam longe
 „ob intolerandam superbiam & privatum odium ab officii sui limitibus ab-
 „scesserit; prout jam olim adversus
 „Bituricenses Virgines Carmelitanas attemptaverat, desuper a quodam Viro
 „doctrina & probitate clarissimo acriter
 „reprehensus: adeo tamen inde haud
 „sa.

„sanior factus, ut bilem suam, quam **Sæc. XVII.**
 „in Bituricenses ad vota evomere non **A. C. 1625.**
 „poterat, in Morlacenses Carmelitas
 „cum majori severitate effundere con-
 „stitueret: Enimvero suarum partium
 „fuiſſet, me de potestate ſibi delegata,
 „necnon de novo Pontificis diplomate
 „certiorem reddere, illiusque execu-
 „tionem urgendi veniam a me petere,
 „qua denegata juris via procedere va-
 „luiffet; ipſe vero peſſumdatis omni-
 „bus juſtitiae viis, & abjecta omni re-
 „verentia, cognito, quod ob peſtilentiae
 „graſſantis metum Religioſae hæ Virgi-
 „nes Morlaco ad Leonenſe Palatium
 „meum Episcopale confugerint, armata
 „manu, ac quadraginta militibus ſti-
 „patus, ſummo mane die undecima
 „Maij anno hujus ſæculi vigefimo quarto
 „advolat, portamque pulſat, qua non
 „illico aperta hanc repulſam atrocis
 „rebellionis inculſat, & hiſce Virgini-
 „bus anathema, Palatio Episcopali,
 „Eccleſiæ & Sacello interdicitum, &
 „mihi irregularitatis notam intentat:
 „In hac autem agendi ratione trans-
 „greſſus eſt decretum Tridentini (*),
 „vi cujus nequidem Episcopo, multo
 „minus ſimplici Sacerdoti in aliena
 „Diæ-

(*) Seſſ. 6. c. 5. & Seſſ. 14. c. 8. de Re-
format.

Sæc. XVII. „Diæcesi jurisdictionem exercere per-
 A. C. 1625. „missum: Violavit etiam omnes Chri-
 „stianæ charitatis leges; si enim, ut
 „par fuisset, mihi Breve Apostolicum
 „exhibuisset, ipsum admonuissem, ut
 „pias Virgines, ac fidelem populum non
 „servitudinis asperitate, ac objurga-
 „tionibus & rigore, mancipiorum mo-
 „re, sed tanquam filias familiæ Sacre
 „dirigeret, ac præcipue egregias hæc
 „Moniales; veluti Principes Regias lau-
 „guine Filii Dei redemptas respiceret
 „prout oportuisset. Hæc ipsa admonitio
 „Luytreato erat per Pontificis Breve
 „præscripta, ubi Papa motu proprio
 „eas ab omni censura, *si quas incurri-*
 „*sent*, absolvit, & ejusmodi censuras
 „duntaxat comminatur, quæ sobrie
 „adhiberi, non autem in abusum verti
 „debuissent; monuissem Deputatos Cat-
 „dinalis, ut in tanti momenti nego-
 „tio usitata charitatis & prudentiæ re-
 „media adhibuissent: etsi enim rigor,
 „qualis tamen non fuit, intervenisset,
 „hic non tyrannicus sed paternus esse
 „debuisset, seu ut ait S. Gregorius,
 „*etiam erga animalia severitas Pastorum*
 „*non sit animalis.* Præterea Luytraeus
 „se in prima hac sua expeditione bel-
 „lica oppido rudem exhibuit bellid-
 „cem, dum suam anathematis senten-
 „tiam ita exorsus est: *Ego obtemperans*

„petitioni *Magistri Guilielmi Procuratoris*: Sæc. XVII.

A. C. 1625.

„Ita loquitur agricola in vineis enutri-
 „tus, non autem Judex subdelegatus
 „& Doctor; vere autem nil aliud fe-
 „cit, nisi id quod ejus linguæ imposuit
 „hic Magister; insuper rebellionem in-
 „terpretatus est, eoquod ei summo
 „mane hora quinta clausi Asceterii
 „portæ non statim fuerint apertæ, non-
 „ne autem hæ Virgines, dum ignotum
 „virum quadraginta militibus stipatum
 „viderant, ferventibus Hugonotarum
 „motibus violentam aggressionem me-
 „tuere poterant? Quid autem mali fe-
 „cerunt portæ, & Episcopalis Palatii
 „mænia, quæ interdicto affecit? quo
 „jure indicta irregularitatis pœna, Ec-
 „clesiastici ad servandum ejusmodi in-
 „terdictum obstringi potuere? nonne
 „hac sententia memetipsum petebat,
 „ac pessumdada mea auctoritate mihi
 „injuriam diu præconceptam inferre
 „intendit? nonne ideo me redarguit,
 „quod pauperes hæc Moniales Leo-
 „nio ejectas, atque ad arcem Brestanam
 „profugas in meas ædes Episcopales
 „receperim, & duas Nobiles Virgines
 „Sacro habitu induerim? Jam ergo
 „vestra æque ac mea agitur caussa, Il-
 „lustrissimi ac Reverendissimi Præsules;
 „Luytræus enim ignorantia & superbia
 „spiritu agitatus, omnibus Ecclesiasti-
 „cis

Hist. Eccles. Tom. LVIII.

P

„cis

Sæc. XVII. „cis etiam Episcopis præcipere præsu-
 „mit, cum tamen scire debuisset ex
 „A. C. 1625. Tridentino (*) quod inter ceteros Ec-
 „clesiasticos Episcopi primum locum
 „occupent, adeo, ut nequidem Episco-
 „pum accusare, Sacerdoti permillum
 „fuerit, & tamen simplex hic Sacerdos
 „me inauditum conculcatis omnibus
 „Divinis, humanisque legibus unice
 „ad Procuratoris petitem, sine causæ
 „cognitione, absque citatione, nec ex-
 „hibitis delegationis suæ literis, ve-
 „aliis legum præscriptis in propria me-
 „Diæcesi anathemate ferire audet, cum
 „tamen nequidem Episcopus alium Epi-
 „scopum diris devovere valeat. Enim-
 „verò sacri Canones mihi metipsi hunc
 „temerarium carcere plectendi facul-
 „tatem tribuunt; Reverentia tamen
 „erga Sacram Sedem, & Cardinales,
 „qui eum delegarunt, me retinuit, ne
 „Judex sim in propria causa: Insuper
 „mihi præcipere ausus est, ut invali-
 „dam ipsius sententiam promulgem,
 „& de facta promulgatione intra de-
 „cem dies Procuratorem certiozem recu-
 „dam: evoluta autem temporis termi-
 „no ejus censuras & irregularitatem
 „me incurrisse, declaravit, proin infe-
 „riori

(*) Sess. 25. c. 6. de Ref.

„riori me, quam hunc Procuratorem Sæc. XVII.
 „loco habuit, dum se huic *obtemperan-* A. C. 1625.
 „tem affirmavit, mihi autem *imperans*,
 „me suam Apparitorem constituit, &
 „ut meam promulgationem Procuratori
 „significarem, mihi injunxit, meamque
 „Ecclesiam, quamdiu hæ Moniales in
 „mea Diæcesi remansuræ essent, inter-
 „dixit, perinde ac si in mea potestate
 „positum esset, eas ejicere, & hære-
 „ticorum libidini exponere, meque cri-
 „minis, vindictam coram Deo & homi-
 „nibus clamantis reum reddere: igno-
 „rat etiam egregius hic Doctor misera-
 „bilis, quod *neque Ecclesia, neque civi-*
 „*tas excommunicari valeat, quodque so-*
 „*bræ, magnaque circumspetione excom-*
 „*municationis gladius sit stringendus.* Non
 „alia in me culpa fuit, nisi quod ea
 „patientia, qua hujus turbidi hominis
 „injuriam, cunctaque opprobria tole-
 „ravi, causa exstiterim, quod Cleri-
 „cis meis interdicto obtemperantibus
 „in solemni Pentecostes festo plusquam
 „quinque fidelium millia, quin rei Di-
 „vinæ interesse potuerint, non sine
 „gemitu ac lacrimis domum reverti
 „cogerentur. En! ita contristabatur Spi-
 „ritum Sanctum in illa die, qua qui-
 „libet Christianus eum adorare anhel-
 „abat: Hic erat deplorandus Ecclesiæ
 „meæ status, ad quem lividi unius
 P 2 „he-

Sæc. XVII. „hominis malitia meam Diæcesim re-
 A. C. 1625 „duxit, in qua, dum meas oves pa-
 „scere constitueram, hic homo Ponti-
 „ficia auctoritate abusus, eas inhumana
 „sævitia jugulare præsumpsit: Hæc
 „injuria, hic abusus eo graviore poena
 „dignus est, quo luculentius in maxi-
 „mum totius Ecclesiæ præjudicium re-
 „dundat: Vos enim æque ac ego hæc
 „estis: meum ergo & vestrum defen-
 „dite honorem, resque ad debitum
 „revocate ordinem, statumque: Zela-
 „mini gloriam Dei, cujus iram evitare
 „non possemus, si tam horrendos &
 „execrandos ausus & violentias Epi-
 „scopali nostræ authoritati, & innocuis
 „Virginibus Deo sacratis irrogatas im-
 „pune abire permetteremus.

§. LXXIII.

*Declaratio Cleri Gallicani in comitiis
 congregati, aliorumque Archi-
 episcoporum & Præsulum
 contra Stephanum
 Laytreum.*

*Argentre
 l. c.*

Perlectis hisce Leonensis Episcopi li-
 teris obstupere Cardinales, Ar-
 chiepiscopi, Episcopi, & Ecclesiastici
 omnium totius Regni Provinciarum
 Deputati in Parisiis comitiis congre-
 gatis